

GROTE BEURSCRASHES

Dalingen van 20% of meer op de aandelenbeurzen

Op basis van historische bronnen, S&P 500, Dow Jones & MSCI World | 1720–2022 | 12 crashes

Een **beurskrach** wordt gedefinieerd als een snelle en significante daling van aandelenkoersen van **20% of meer**. Kenmerken: massale paniekverkopen, instortend vertrouwen en verstrekkende economische gevolgen. Beurscrashes zijn onvermijdelijk. De geschiedenis leert dat markten zich altijd weer herstellen — maar de duur varieert van enkele maanden tot tientallen jaren.

De mondiale barometer voor beleggers

De MSCI World Index meet de prestaties van ~1.300 grote en middelgrote bedrijven in 23 ontwikkelde landen en dekt circa 85% van de vrij-verhandelbare marktkapitalisatie per land. De index bestaat officieel sinds maart 1986. Crashdata van vóór die datum zijn gebaseerd op samengestelde voorlopers en de Dow Jones/S&P.

~8,9%

Gem. jaarrendement
(USD, 1986–2025)

~72%

VS-gewicht
in de index

-57,5%

Grootste drawdown ooit
(GFC 2007–2009)

1.300+

Bedrijven in
23 landen

In deze presentatie worden voor elke crash twee dalingen weergegeven:

S&P 500 / Dow Jones (VS-maatstaf)

MSCI World (mondiale maatstaf, vanaf 1986)

1720

1720

South Sea Bubble

EXTREEM

Een van de vroegste speculatieve bubbels in de moderne geschiedenis, aangedreven door overgewaardeerde handelsmonopolies en ongedekte aandelenuitgiftes in Groot-Brittannië.

Het aandeel South Sea Company verloor circa 90% van zijn piekwaarde. De oorspronkelijke piek is voor deze aandelen nooit meer bereikt. De crash leidde tot de eerste effectenwetgeving in Engeland.

S&P 500 (VS)

A horizontal bar chart with a red bar representing a 90% drop. The text '- 90%' is written in red to the right of the bar.

- 90%

MSCI World (n.v.t.)

Geen indexdata (vóór 1986)

1720

MAX. DALING

-90%

(S&P 500 / Dow Jones)

S&P / DOW DALING

-90%

DUUR CRASH

~2 jr

HERSTELPERIODE

Decennia

1929

1929

De Grote Depressie

EXTREEM

Begon op 'Zwarte Donderdag' (24 oktober 1929) en luidde de Grote Depressie in. Overmatige speculatie met geleend geld veroorzaakte een catastrofale en langdurige economische instorting wereldwijd.

De Dow Jones verloor 89% van piek tot dal. Herstel naar het niveau van 1929 duurde 25 jaar, tot 1954. De crash leidde tot fundamentele hervormingen van het financiële toezicht in de VS.

S&P 500 (VS)

**-
89%**

MSCI World (n.v.t.)

Geen indexdata (vóór 1986)

1929

MAX. DALING

-89%*(S&P 500 / Dow Jones)*

S&P / DOW DALING

-89%

DUUR CRASH

3 jr

HERSTELPERIODE

25 jr

1937

1937

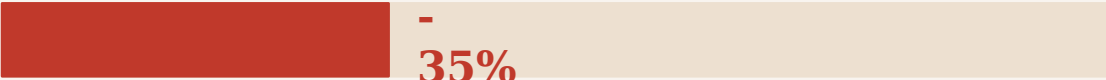
Recessie binnen de Depressie

ERNSTIG

Een scherpe marktcorrectie binnen de bredere nasleep van de Grote Depressie. De Federal Reserve verhoogde reservevereisten en de overheid bezuinigde te vroeg, wat de kwetsbare economie terugwierp in recessie.

De S&P-voorloper daalde circa 35%. De crash illustreert het risico van voortijdige verkrapping van monetair en begrotingsbeleid tijdens een economisch herstel — een les die in 2008–2009 bewust werd toegepast.

S&P 500 (VS)

-
35%

MSCI World (n.v.t.)

Geen indexdata (vóór 1986)

1937

MAX. DALING

-35%

(S&P 500 / Dow Jones)

S&P / DOW DALING

-35%

DUUR CRASH

~1 jr

HERSTELPERIODE

~4 jr

OIL

1973-1974

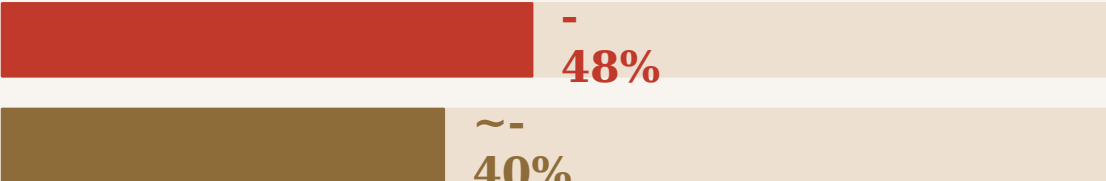
Oliecrisis

ERNSTIG

Het OPEC-olie-embargo veroorzaakte stagflatie: hoge inflatie gecombineerd met economische stagnatie. De S&P 500 verloor bijna de helft van zijn waarde in twee jaar.

De MSCI World-voorloper daalde circa 40%. Het duurde tot eind jaren zeventig voordat de markten structureel herstelden van de dubbele klap van inflatie en recessie.

S&P 500 (VS)

-
48%

MSCI World

~-
40%

OIL

MAX. DALING

~-**40%**

(MSCI World)

S&P / DOW DALING

-
48%

DUUR CRASH

21 mnd

HERSTELPERIODE

~**7 jr**

'87

1987

Zwarte Maandag

ERNSTIG

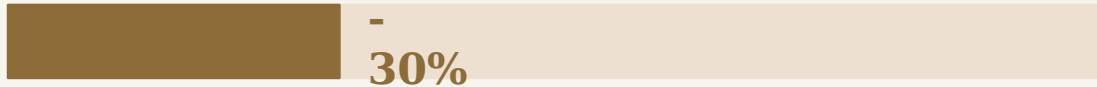
Op 19 oktober 1987 daalde de Dow Jones in één dag met 22,6% — de grootste ééndag-daling ooit. Computergestuurd programmahandel veroorzaakte een kettingreactie op markten wereldwijd.

De MSCI World daalde circa 30% piek tot dal. Centrale banken intervenieerden snel, wat het herstel versnelde. Binnen twee jaar was het verlies voor de meeste indices goedgeemaakt.

S&P 500 (VS)

MSCI World

'87

MAX. DALING

-30%

(MSCI World)

S&P / DOW DALING

-36%

DUUR CRASH

3 mnd

HERSTELPERIODE

~2 jr

'90

1990

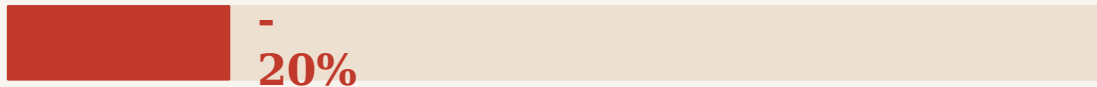
Golfoorlog Recessie

GROOT

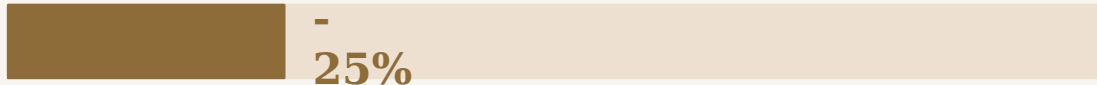
De Iraakse invasie van Koeweit (aug. 1990) en de Golfoorlog veroorzaakten een olieprijschok en recessieangst. De MSCI World daalde ca. 25% van piek tot dal.

Na het snelle militaire succes van de coalitie begin 1991 herstelden de markten snel. De recessie in de VS was relatief mild en kort van duur.

S&P 500 (VS)

MSCI World

'90

MAX. DALING

-25%

(MSCI World)

S&P / DOW DALING

-20%

DUUR CRASH

~9 mnd

HERSTELPERIODE

~1,5 jr

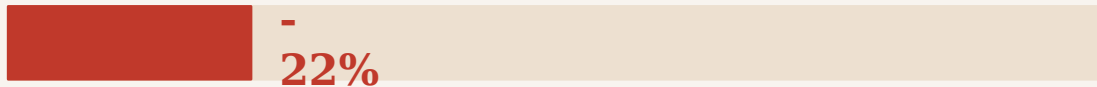
Aziatische Financiële Crisis

GROOT

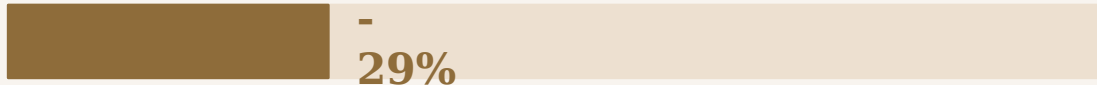
De crisis begon in Thailand met de instorting van de baht (juli 1997) en verspreidde zich snel naar Indonesië, Zuid-Korea en Maleisië. Valuta's crashten met 50-80%.

De MSCI World daalde circa 29% van piek tot dal. Westerse markten bleven relatief gespaard. De crisis leidde tot ingrijpende IMF-hervormingen.

S&P 500 (VS)

MSCI World

AZI

MAX. DALING

-29%

(MSCI World)

S&P / DOW DALING

-22%

DUUR CRASH

18 mnd

HERSTELPERIODE

~2,5 jr

DOT

2000-2002

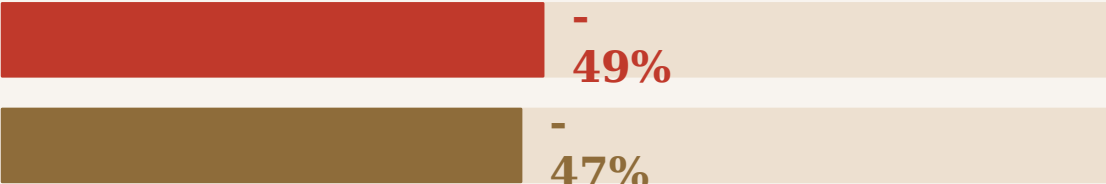
Dot-com Bubbels

EXTREEM

Na jaren van excessieve speculatie in internetbedrijven klapte de technologiebubbel. De NASDAQ verloor bijna 80%, de MSCI World 47%. Honderden bedrijven faillieerden.

Herstel naar vorig piek duurde voor de NASDAQ circa 15 jaar. De S&P 500 herstelde sneller. De 9/11-aanslagen in 2001 verlengden de neergang.

S&P 500 (VS)

-
49%

MSCI World

-
47%

DOT

MAX. DALING

-47%

(MSCI World)

S&P / DOW DALING

-49%

DUUR CRASH

2,5 jr

HERSTELPERIODE

~15 jr

GFC

2007-2009

Financiële Crisis & Grote Recessie

EXTREEM

De ineenstorting van de Amerikaanse subprime-hypotheekmarkt leidde tot een wereldwijde financiële crisis. Lehman Brothers failliede op 15 september 2008.

De MSCI World daalde 57,5% — de grootste drawdown ooit. Volledig herstel duurde ca. 4,5 jaar (tot 2013). Massale staatssteun voorkwam volledige instorting van het financiële systeem.

S&P 500 (VS)

MSCI World

GFC

MAX. DALING

-54%

(MSCI World)

S&P / DOW DALING

-56%

DUUR CRASH

17 mnd

HERSTELPERIODE

~4,5 jr

EUR

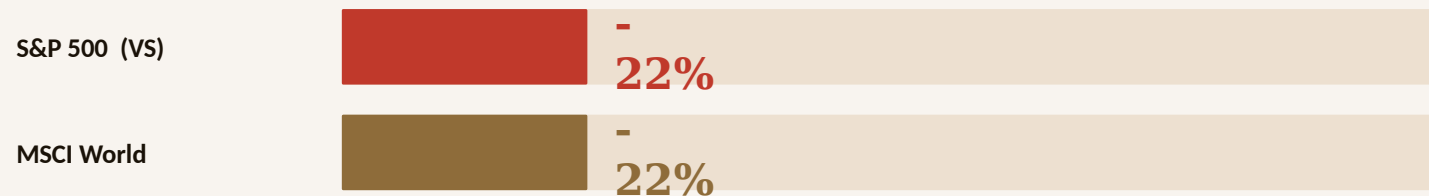
2011

Europese Schulden crisis

GROOT

Griekenland, Italië en Spanje kwamen in acute liquiditeitscrisis door oplopende staatsschuld na de Grote Recessie. De MSCI World verloor circa 22%.

Mario Draghi's belofte 'Whatever it takes' (juli 2012) keerde het tij. Structurele hervormingen en noodsteunen stabiliseerden de eurozone in 2012-2013.

EUR

MAX. DALING

-22%

(MSCI World)

S&P / DOW DALING

-22%

DUUR CRASH

~5 mnd

HERSTELPERIODE

~18 mnd

COV

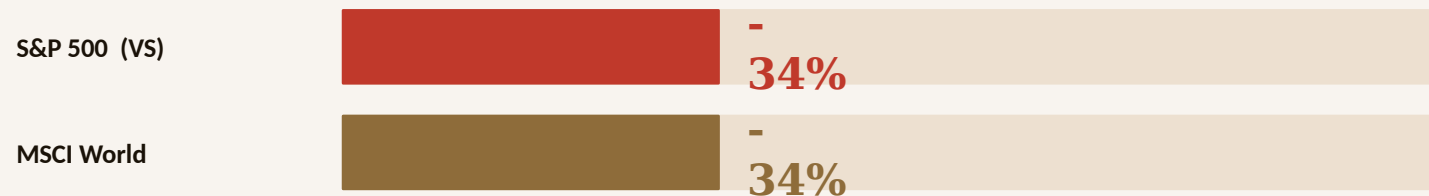
2020

COVID-19 Crash

ERNSTIG

De snelste crash ooit: de MSCI World verloor 34% in slechts enkele weken (feb.-mrt. 2020).
Wereldeconomieën kwamen tot stilstand door lockdowns.

*Ongekende monetaire en fiscale steun van centrale banken en overheden zorgde voor een even snel
herstel. Binnen vijf maanden was het verlies volledig goedgemaakt.*

COV

MAX. DALING

-34%

(MSCI World)

S&P / DOW DALING

-34%

DUUR CRASH

~5 wkn

HERSTELPERIODE

~5 mnd

'22

2022

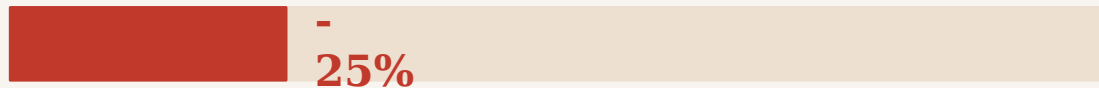
Inflatie & Rentestijging Bear Market

GROOT

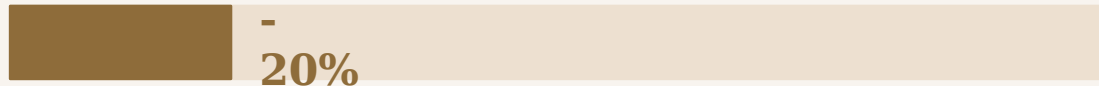
Agressieve renteverhogingen door de Fed om inflatie te bestrijden. De MSCI World daalde ca. 20% in USD. In EUR viel de daling mee door de sterk gestegen dollar.

Tech-aandelen (NASDAQ -33%) leden het zwaarst door de hogere discontovoet. Obligaties en aandelen daalden gelijktijdig — uitzonderlijk voor een gediversifieerde portefeuille.

S&P 500 (VS)

MSCI World

'22

MAX. DALING

-20%

(MSCI World)

S&P / DOW DALING

-25%

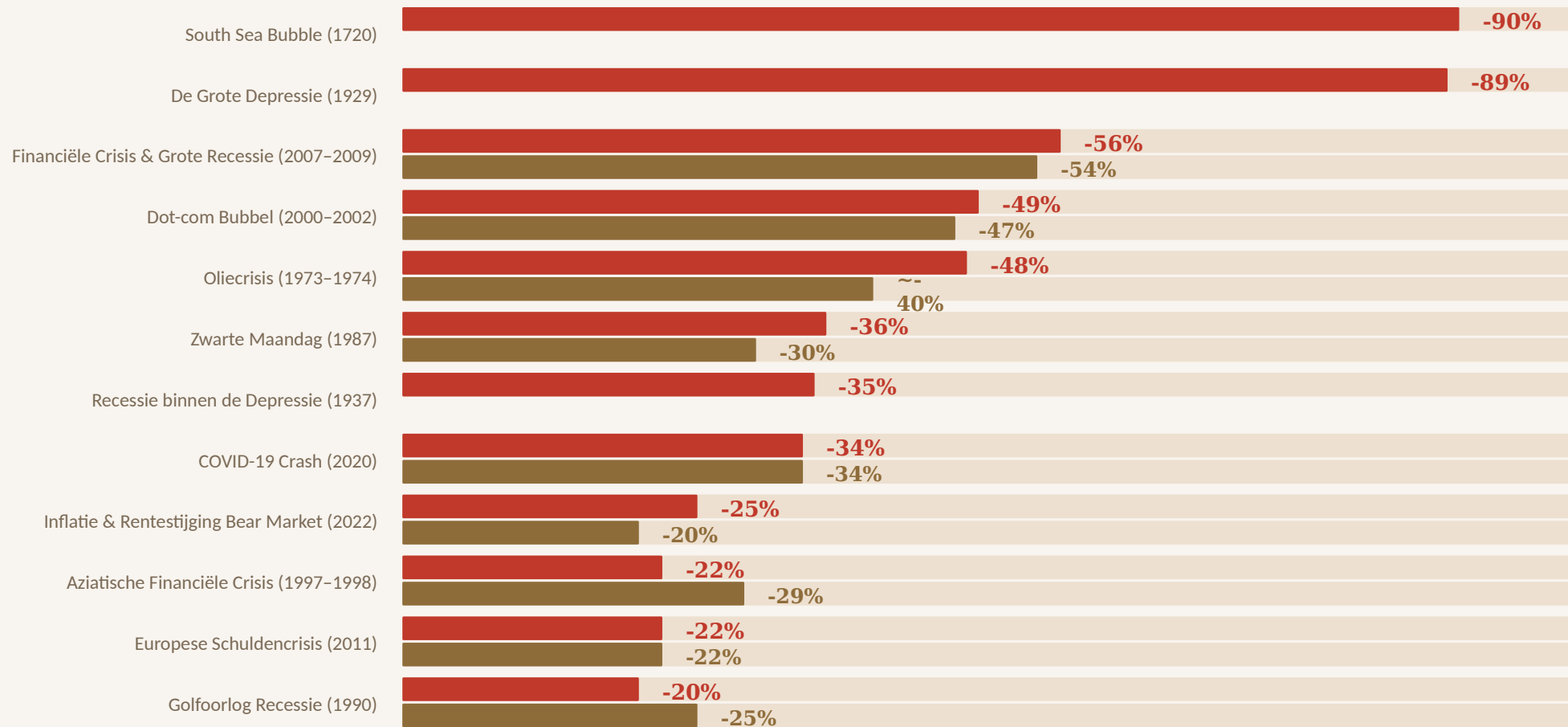
DUUR CRASH

~10 mnd

HERSTELPERIODE

~18 mnd

Piek tot dal — historische bronnen, S&P 500 & MSCI World | 1720-2022

S&P 500 / Dow Jones

MSCI World (vanaf 1986)

Elke crash werd gevolgd door herstel. De duur varieerde van enkele maanden (2020) tot tientallen jaren (1929). Geduld, risicospreiding en een lange beleggingshorizon blijven de voornaamste bescherming tegen beursvolatiliteit. De MSCI World bereikte telkens nieuwe pieken — met een gemiddeld jaarrendement van ~8,9% (USD, 1986–2025).